

زندگی نامه استاد
گنج پنهان (سیری در دیوان منصور)

حسن رسولی منفرد / دکتر محمد ابراهیم ضرابی ها

طوبیٰ

زندگی نامہ استاد
گنج پنهان (سیری در دیوان منصور)

پیش روئی منفرد / دکتر محمد ابراهیم ضرابی ها

ناشر: انتشارات خادم الرضا

ویراستار: قاسم نصیرزاده ■ طراح جلد و صفحه بندی: مرتضی فتح اللهی
لیتوگراف: صیام اسکندر ■ چاپ: کوثر ■ صحافی: برات
نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۴۰۲ ■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
برای اطلاع از قیمت به سایت انتشارات خادم الرضا مراجعه فرمایید:
khademolreza.com

80000

شابک: ۷ - ۲۲۷ - ۲۰۶ - ۶۰۰ - ۹۷۸

تمام حقوق برای انتشارات خادم الرضا محفوظ است.

ارتباط با ما:

آدرس: خیابان ضرابیه (پشت) کتبی کوچه ۲۸، پلاک ۲۸۲
۳۷۱۹۵-۱۱۱۹ صندوق پستی

۰۲۵ - ۲۷۷۲۱۲۲ - ۲۷۷۲۱۲۲
۰۹۱۲ ۷۶۶ ۱۲۰۵ - ۰۹۱۲ ۲۵۱ ۳۶۸۹

صفحه اینستاگرام: @khademolreza
نمایش تصویر، معرفی کتابها و مطالب مرتبط با انتشارات

فروشگاه مجازی: khademolreza.com
با امکان خرید محصولات و بهره مندی از تخفیف ویژه

کانال سروش: @khademolreza
اطلاع رسمی آخرین اخبار و تازه های نشر

مدیران پیامکی: ۳۰۰۰۱۹۱۹۶
محیط در بانکداری محافظین با ارسال عدد ۱۱۲

فہرست مطالب

- ۹.....زندگی نامہ استاد
- ۱۱.....پیش گفتار
- ۱۱.....چھل سال ہمراہ
- ۱۱.....۱- ایمان و عشق بہ خدا
- ۱۲.....۲- شوق و علاقہ بہ تحقیق و تالیف
- ۱۲.....۳- نعمت نویسندگی و سخنوری
- ۱۲.....۴- ولایت مداری
- ۱۳.....۵- علاقہ بہ شہدا و دفاع مقدس
- ۱۴.....۶- سادہ زیستے و زہد
- ۱۶.....۷- ہم دردی و رسیدگی بہ نیازمندان
- ۱۷.....۸- نجابت نفس
- ۱۷.....۹- تبلیغ بی مزد و منت
- ۱۸.....۱۰- احیای سنت حکیمانہ اہل بیت علیہم السلام
- ۱۹.....دوران کودکی و نوجوانی

۲۱	شروع انقلاب اسلامی
۲۲	عضویت در سپاه پاسداران
۲۶	دست خط استاد علامه آیت الله حسن زاده آملی
۲۸	دست خط استاد ابراهیم دینانی
۳۰	نکوداشت
۳۵	آثار علمی و تألیفات
۳۵	الف) قرآن و اخلاق
۳۵	ب) فلسفه و عرفان
۳۷	ج) اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۳۸	د) ادبی
۳۸	هـ) دفاع مقدس
۳۹	و) حقوق سیاسی
۴۱	کتاب و مقالات برگزیده
۴۳	فعالیت های فرهنگی و اجتماع
۴۵	مناجات و دعای استاد
۴۷	گنج پنهان (سیری در دیوان منصوری)
۴۹	الف) غزلیات
۴۹	۱. توحید خالص
۴۹	غزل جانِ جان
۵۰	غرق تمنا
۵۱	۲. اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۵۱	ولایت، حلقه اتصال
۵۲	دل شدگان مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۵۳	حکمت علوی
۵۳	۳. شهدا و ارزش های دفاع مقدس

پیش گفتار

چهل سال همراهی

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

هم نشینی با متدینین و دین داران، شرف دنیا و آخرت است.

هم نشین تو از تو به باید تا تو را عقل و دین بیافزاید

تقریباً از اوایل خدمت در سپاه با استاد همراه بودم، مهم ترین خصوصیات ایشان

که می تواند برای جوانان الگو باشد عبارت اند از:

۱- ایمان و عشق به خدا

ایمان و عشق به خدا در گفتار و رفتار ایشان در آغاز جوانی هویدا بود و به همگان توصیه می کرد که مواظب باشیم اعمال و نیات ما از نگاه خدای مهربان پنهان نیست، اگر مردم خدا باوری را در ما ببینند بدون تبلیغ زبانی به خدا معتقد می شوند

و دین باوری در مردم تقویت می شود. همان کاری که امام خمینی رحمته الله علیه با مردم کرد. **كُونُوا دُعَاةَ لِلنَّاسِ بِغَيْرِ اَلْسِنَتِكُمْ**. (کافی، ج ۲، ص ۷۸، ح ۱۴)

۲- شوق و علاقه به تحقیق و تألیف

استاد در همان دوران جوانی در کنار کار، وظایف شخصی و خانوادگی هرگز مطالعه و تحقیق پیرامون مسائل مختلف دینی و معرفتی را فراموش نمی کرد. فیش برداری از مطالب و تولید مقاله تا نوشتن کتاب سرانجام موضوعات پژوهشی ایشان بوده و هست که تاکنون منجر به چاپ و نشر بیش از یک صد عنوان کتاب و چهارصد مقاله و موضوع سخنرانی های مختلف او بوده است.

۳- نعمت نویسندگی و سخنوری

استاد هم صاحب قلم توانا و هم زبانی گویا و سخنوری کوشا هستند. جاذبه سخن همراه با محتوای غنی و مناسب با استعداد مخاطبان از ویژگی های منبر و تریبون اوست. استفاده از آیات و روایات همراه با تمثیل و اشعار در انتقال معانی به مخاطب از مهارت های خاص ایشان است. اکنون بیش از ۲,۵۰۰ نوار و فایل سخنرانی ایشان در آرشیو مؤسسه حکمت علوی موجود است که در حال پیاده سازی و تدوین آن هستیم.

۴- ولایت مداری

استاد ولایت مداری را در علم و عمل نشان دادند. تدوین و تألیف چندین کتاب و مقاله و سخنرانی های تحلیلی پیرامون خاستگاه ولایت و پیوند آن با ولایت فقیه از منظر حکمت و عرفان از شاهکارهای کم نظیر ایشان است. مخصوصاً کتاب «ولایت»،

«حکومت حکیمانه» و «خاستگاه ولایت از منظر حکمت و عرفان» از منابع مهم علمی و درسی در حوزه و دانشگاه می باشد.

۵- علاقه به شهدا و دفاع مقدس

استاد اگر چه بیش از دو سال در جبهه های غرب و جنوب حضور داشتند لکن هیچ گاه طی این چهار دهه از فضای جبهه و یاد شهدا خارج نشدند. گواه این حقیقت تألیف بیش از ۲۰ کتاب و ده ها مقاله و مصاحبه و سخنرانی ها در یادواره شهداست که کتاب «آشنایی با دفاع مقدس» طی چند سال منبع آموزشی دانشجویان سراسر کشور به تیراژ بالای یک میلیون شمارگان بود و این کتاب در سال ۸۳ به عنوان کتاب سال دفاع مقدس در گروه پژوهش شد. احداث یادمان پنج شهید گمنام در یکی از روستاهای لاریجان به نام «شهید ابد» روح علاقه و دل بستگی ایشان را به شهدا نشان می دهد. به طوری که آن را «خرابات» نامیدند.

خراباتم شهید آباد باشد دلم با این شهیدان شاد باشد
به جز عشق و شهادت در ره عشق همه کار جهان بر باد باشد

در اینجا به بیان یک خاطره از ایشان در دوران جنگ بسنده می کنم.

مرداد ماه سال ۱۳۶۵ ه.ش به صورت ناشناخته به جزیره مجنون می رود. شرایط سخت جزیره و بمباران های هر شب آنجا توسط ارتش بعث عراق، نیروها شب ها در سوله های بزرگ زیر زمین جمع می شدند و این فرصت خوبی برای تبلیغ و وعظ و درس اخلاق بود. استاد در آنجا توسط جناب حجت الاسلام دکتر اسکندری، رئیس تبلیغات قرارگاه کربلا، شناسایی شد و با اصرار ایشان و اجازه نماینده امام در استان خوزستان با لباس روحانیت مشغول تبلیغ و تدریس می شوند و به مدت ۶ ماه از جزیره مجنون تا فاو به نشر و ترویج

احکام شریعت و روشن‌گری اوضاع دفاعی و سیاسی کشور همت می‌گماردند.

در شب‌های عملیات رسم بر این بود که رزمندگان جهت نوشتن وصیت‌نامه یا مسائل خصوصی به روحانی مقرر خود مراجعه می‌کردند، استاد می‌گوید: تا موقع سحر مشغول نوشتن وصیت‌نامه یا پاسخ به سؤالات رزمندگان بودم. یکی از نیروها به من مراجعه کرد و گفت: مادرم به تازگی برایم دختری را نامزد کرده است، فکر و ذکرم نزد ایشان است، آیا با این حال کشته شوم، شهید خواهم بود؟ به او گفتم: بهتر است شما به مرخصی بروید. باور نمی‌کرد که در شب عملیات به کسی مرخصی داده شود، فکر کرد سر به سرش می‌گذاریم. با اصرار و امضای بنده و در کمال ناباوری ایشان برگه مرخصی را از من گرفت و رفت. صبح دم که در حال عبور از مقر بودم، ایشان را دو کنار نگهبانی با چشمانی گریان دیدم و گفتم: چرا نرفتی؟ چه کسی مانع شما شده است؟ در حال گریه و فریاد بلند به من جواب داد: وقتی از مقر خارج شدم ندایی از کربلا بالای تل زینبیه به گوشم رسید که: حسینم را تنها نگذارید. چندین بار این صدا را شنیدم و اکنون با شوق و رضایت برگشتم تا در عملیات دوشادوش رزمندگان شرکت کنم. طوری سخن گفتم که همه دوستان با گریه او گریه کردند و فریاد یا حسین سر دادند. آری، اینها زیبایی‌های پنهان دفاع هشت ساله ما بود که آن را مقدس کرده بود. کسی را حتی در شب عملیات هم مجبور به جنگ نمی‌کردند و برگه مرخصی هم برایش صادر می‌کردند. تا خودش با شوق و آگاهی پا به میدان نبرد بگذارد.

۶- ساده‌زیسته و زهد

استاد را از زمانی که شناختم ذره‌ای دل‌بستگی در او به دنیا و ثروت و حتی قدرت سیاسی و شهرت ندیدم. در اوج جوانی هفت ترم از رشته علوم پایه پزشکی را می‌گذراند و در خرداد سال ۱۳۵۹ ه.ش به دلیل انقلاب فرهنگی، دانشگاه‌ها تعطیل می‌شوند و

استاد پاتولوژیست دکتر صمدیان پور به ایشان اصرار می‌کند که در بیمارستان ابن سینا به کار خود ادامه دهد و گواهی فعالیت و کارگاهی او را هر چه تعطیلی دانشگاه‌ها هم طول بکشد برایش به عنوان واحدهای طی شده صادر می‌کند. استاد در این باره می‌گوید: چند روزی را از دکتر صمدیان پور اجازه خواستم تا برای دیدار والدین و نزدیکان به رینه لاریجان بروم. فرمودند: به شرطی که زود برگردی.

وقتی به لاریجان آمدم اوضاع سیاسی و فرهنگی خوبی نداشت. گروهک‌های چپ و منافقین فعالیت گسترده‌ای داشتند. مقداری خود را درگیر فعالیت سیاسی و فرهنگی کردم تا این‌که فرمانده سپاه آمل (سردار دکتر شعبانی) با تنی چند از دوستان سپاه نزد من آمدند و اصرار نمودند که به عضویت سپاه پاسداران درآیم. گفتم: بنده دانشجوی هستم چند روزی مرخصی آمده‌ام و باید برگردم. آقای شعبانی فرمود: به این زودی‌ها دانشگاه‌ها باز نمی‌شوند، هر زمان هم باز شد شما می‌توانید بروید. بنده عجیب با این پیشنهاد با خود درگیر شدم. اوضاع امنیتی کشور و سایه وقوع جنگ و حمله رژیم بعث عراق و خبرهای ضد و نقیض از تجاوزات مرزی، سرانجام به استخاره رو آوردم که فرمود: شما در میان دنیا و آخرت هستید باید یکی را انتخاب کنید. سرانجام پس از مشورت با حضرت استاد علامه حسن زاده رحمته‌الله علیه لباس سبز پاسداری را برتن کردم و در دوران جوانی رشته پردرآمد پزشکی را رها نمودم و تکلیفم را با این تصمیم برای همیشه با دنیا و زخارف آن روشن نمودم.

بدین ترتیب استاد لاریجانی رشته پردرآمد پزشکی را رها و با حقوق ناچیز (دو هزار تومان) زندگی پاسداری را آغاز نمودند و با خدا عهد نمودند که نصف درآمد او از زندگی برای تحقیق و تدریس، سهم فقرا باشد. بنده به عنوان دوست و همکار نزدیک ایشان شاهد بودم و هستم که ایشان با وجود این‌که به درجه سرداری مفتخر شدند، اما هیچ‌گاه از

حقوق درجه و جایگاه خدمتی که سرلشکری بود استفاده نکردند و بارها که پیگیر کارهای پرسنلی ایشان می‌شدم در جوابم گفتند: انسان به اندازه نیازش حق استفاده از مواهب دنیا را دارد بیش از حد نیازش اگر جمع کند حق دیگران است که غصب کرده است.

استاد اکنون در یک آپارتمان هشتاد متری زندگی می‌کنند که آن را وقف مؤسسه حکمت علوی نموده‌اند و یک طبقه دیگر را که کتاب‌خانه ایشان است برای همیشه وقف کتاب‌خانه امام زمان عجل الله تعالی فرجه الیه نموده‌اند. ۱,۵۰۰ زمین موروثی در رینه لاریجان را برای احداث مدرسه به آموزش و پرورش اهدا کردند و تنها خانه پدری در رینه را هم وقف حضرت زهرا علیها السلام نمودند و همواره در بحث‌های عرفانی و اخلاقی مردم را به پرهیز از دنیا و توجه جدی به آخرت دعوت می‌کنند.

لذت دنیا که تمنا کند با که وفا کرد که با ما کند استاد همواره از شهرت، قدرت و ثروت دوری می‌کنند و بارها گفتند: چه شد که بنده از شهرت و قدرت گریزان بودم، رسانه‌ها به ویژه رسانه ملی نصیبم شد؟ در پاسخ؛ به این روحیه و انگیزه معتقد بودند که این فرصتی برای خدمت به اسلام و بزرگان عرصه معرفت است. یکی از ماندگارترین برنامه‌های ایشان در رسانه ملی، برنامه «معرفت» است که شامل گفتگوی ایشان با برجسته‌ترین فیلسوف جهان اسلام دکتر ابراهیمی دینانی است که اکنون به مدت هجده سال است بدون هیچ چشم‌داشت مادی، جمعه‌ها از شبکه چهار صدا و سیما پخش می‌شود.

۷- هم‌دردی و رسیدگی به نیازمندان

استاد بخش اعظمی از وقت خود را صرف تأمین حوایج محرومین و نیازمندان می‌کند و یکی از شروط زندگی او با همسرش این بود که ثلث درآمدش را خرج

نیازمندان کند. به همین خاطر صندوق خیریه حضرت زینب علیها السلام را از اوایل زندگی مشترک با همسر همراه و فداکارش راه اندازی نمود و به اعتراف همسرش عملاً همه درآمد و حقوقش صرف این صندوق و سایر نیازمندان می شود.

همواره به ما سفارش می کند اگر دستی به سوی تان دراز شد خالی برنگردانید؛ زیرا آن دست خداست و لازم نیست تحقیق هم به عمل آورید. آنچه برای شما مقدور است پرداخت کنید.

۸- نجابت نفس

استاد از نجابت و عفت نفس بالایی برخوردارند. سختی ها را به جان می خورند، لکن از کسی چیزی تقاضا نمی کنند. در چهل و اندی سال همراهی با ایشان به خاطر ندارم که پولی از من یا دوستان قرض کنند و از سوی دوستان چندین بار برای تغییر مکان دفتر به جای بزرگ تر و بهتر پیشنهاد شده است، اما ایشان فعالیت در مکانی کوچک و بی آرایش را بر همه پیشنهادها ترجیح می دهند و بیش از صد کتاب و ده ها مقاله و کلاس های متعدد و مصاحبه های رسانه ای را در دفتر کوچک بالای حسینیه مهدی القرآن واقع در نارمک به انجام رساندند و مؤسسه حکمت علوی از هیچ ردیف بودجه یا حمایت سازمانی و نهادی برخوردار نیست. فقط از عنایت خدای متعال و توجهات پیوسته ائمه معصومین علیهم السلام و همت مالی بعضی از دوستان بهره مند است و اصرار استاد این است که تا زنده است باید به عنوان مستأجر آقا امام زمان عجل الله تعالی فرجه الیک باقی بماند.

۹- تبلیغ بی مزد و منت

استاد برای تبلیغ و سخنرانی های خود هیچ پولی دریافت نمی کند و برای شرکت

در مراسم شهدا و یادواره‌ها با شوق و رغبت استقبال می‌نماید. هم‌چنین جوایز دریافتی در مراسم رسمی و جشنواره‌های علمی را صرف امور خیریه یا بذل فرهنگی می‌کند. حتی در پرداخت وجوهات شرعیه کتاب‌های خود که تماماً وقف امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌باشد، ملتزم هستند.

۱۰- احیای سنت حکیمان اهل بیت علیهم‌السلام

استاد در ترویج دین و تعالیم اهل بیت علیهم‌السلام صرفاً به تبلیغ و نوشتن اکتفا نمی‌کند، بلکه معتقد هستند که سنت اهل بیت علیهم‌السلام را باید احیا نمود، یعنی همه‌جانبه باید در خدمت مردم بود.

ائمه علیهم‌السلام حکیم بودند یعنی برای امراض مردم هم نسخه می‌دادند، به طوری که امروز آثاری چون «طب الصادق» یا «طب الرضا» جمع‌آوری نسخه‌های عزیزان در طب اسلامی است. ائمه علیهم‌السلام برای هر درد و گرفتاری مردم ذکر درمانی می‌کردند. حتی برای سختی زایمان و گم شدن حیوانات هم ذکر مخصوص می‌دادند که بعضی از آنها را در «مفاتیح الجنان» یا «زاد المعاد» و... مشاهده می‌کنید.

استاد با احیای سنت اهل بیت علیهم‌السلام گره از مشکلات پیچیده مردم باز می‌کند و بیماری‌های صعب‌العلاج را درمان می‌کند. مخصوصاً اصرار بر داشتن «حِرز» اهل بیت علیهم‌السلام دارد که علاوه بر حفظ سلامت جسمی و روانی انسان، راه را برای سیر و سلوک معنوی و عرفانی هم باز می‌کند.

در پایان یادآور می‌شویم این قسمت خلاصه‌ای از فعالیت‌های استاد است، البته علی‌رغم امتناع ایشان در بیان برخی مطالب، ما هم‌چنان در پی جمع‌آوری آموزه‌های بیشتری هستیم که ان‌شاءالله در آینده تقدیم خواهد شد.